

ÇEKYA ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlařmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüđü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	6
3. DIŞ TİCARET	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	11
5. TÜRKİYE İLE TİCARET	12
EKLER:.....	14

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Çekya
Yüzölçümü	78 886 km ²
Dil	Çekçe
Din	Dini olmayan %59, Katolik %26,8, Protestan %2,1, diğer %3,3, belirsiz %8,8
Başkent	Prag
Başlıca şehirleri	Prag, Brno, Ostrava, Plzen, Liberec
Nüfus	11 milyon
Yönetim Şekli	Parlementer Demokrasi
Cumhurbaşkanı	Milos Zeman
Para Birimi	Çek Kronu (CZK)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

Birleşmiş Milletler, NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü), Avrupa Birliği (AB), Avrupa Konseyi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT), OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü), DTÖ (Dünya Ticaret Örgütü), EBRD (Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası), IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü), IMF (Uluslararası Para Fonu), Vişegrad Dörtlüsü

Coğrafi Konum

Çekya, Avrupa'nın merkezinde, 78 866 km²'lik bir alanda, kara ile kuşatılmış bir ülkedir. Kuzey Denizi, Baltık Denizi ve Adriyatik Denizine olan mesafesi eşittir. Sınır uzunluğu Polonya ile 761,8 km, Almanya ile 810,3 km, Avusturya ile 466,3 km ve Slovakya ile 251,8 km'dir.

Avrupa'nın belli başlı akarsuları Çekya topraklarından geçerek Kuzey denizi, Baltık ve Karadeniz'e ulaşmaktadır. Bunlar, Bohemya'da yer alan Labe (70 km) ve Vltava (433 km), Moravya'da yer alan Morava (246 km) ve Dyje (306 km) ile Silezya ve Kuzey Moravya'da yer alan (Odra 135 km) ve Opava'dır (131 km).

Çekya iki dağ silsilesinin kenarında yer almaktadır. Moravya ve Elbe nehri vadisi dışında, deniz seviyesinden 500-600 metre yüksekliğindeki dağlık yapı hakimdir. En yüksek dağlar Krkonose (zirve 1 603 m), Sumava ve Karpatlar'dır. Ülkenin deniz seviyesinden yüksekliği 450 metredir.

Ülkenin iklimi, Atlantik Okyanusundan gelen akımlarla kıta ikliminin bir kombinasyonu olup, genelde ılımlı olarak nitelendirilmekle beraber Türkiye ortalamaları ile mukayese edildiğinde oldukça farklıdır. Yazın en sıcak olduğu temmuz ayında dahi ortalama ölçülen sıcaklık 18 derece civarındadır. Yıllık ortalama ise 10 derecenin altındadır.

Ülkede 3 ulusal park mevcuttur: Krkonosky NP, Podyji ve Sumava. Ülkenin önemli bir kısmı tabii açıdan koruma altındadır. Bu bağlamda, spor, turizm, avcılık ve balıkçılık önem verilen hususlar arasındadır.

Ormanlık alanlar ülkede oldukça önemli yer kaplamakta olup toplam alanın %33'ünü teşkil etmektedir ve büyük bir bölümü iğne yapraklı ağaçlardan oluşmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Orta Avrupa'nın en güçlü devletlerinden biri olan Bohemya, Kutsal Roma Cermen İmparatorluğu'nun bir parçasıydı. Mezhep kavgalarından dolayı çıkan 15. yüzyıldaki Hussit Savaşları ve 17. yüzyıldaki Otuz Yıl Savaşları Bohemya halkına büyük zararlar verdi. 16. yüzyıldan itibaren bölge Habsburgların yönetimi altına girdi. Kutsal Roma Cermen İmparatorluğu zayıfladıkça, Bohemya önce Avusturya İmparatorluğu sonra da Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun bir parçası haline geldi.

Avusturya-Macaristan İmparatorluğu I. Dünya Savaşı sonunda yıkılınca 1918 yılında Slovakya, Bohemya, Moravya, Silezya, ve Karpat Rutenya birleşerek Çekoslovakya adında bir ülke haline geldiler. II. Dünya Savaşı'nın başlamasından sonra Slovakya Nazi Almanyası ile anlaşarak Çekoslovakya'dan ayrıldı. 9 Mayıs 1945 tarihinde Alman işgalinden sonra Çekoslovakya tekrar birleşti. 1948 yılında yönetim komünistlerin eline geçti. Bu tarihten sonra 41 yıl boyunca Çekoslovakya Doğu Blok'unda yer aldı.

5 Ocak 1968 tarihinde iktidara gelen Alexander Dubček siyasi bir liberalleşme dönemi başlattı. Ancak Prag Baharı adı verilen bu dönem aynı yılın 20 Ağustos'unda Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği ve Varşova Paktı müttefiklerinin (Romanya hariç) ülkeyi işgal etmesi ile sona erdi. Kasım 1989'da Çekoslovakya Kadife Devrimi adı verilen "kansız" bir karşı-devrimle kapitalizme dönüş yaptı. 1 Ocak 1993 tarihinde ülke barışçı bir biçimde Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olmak üzere iki ülkeye ayrıldı. Her iki ülkede geniş çaplı ekonomik reformlar yapıldı. Çek Cumhuriyeti 12 Mart 1999 tarihinde NATO'ya 1 Mayıs 2004 tarihinde de Avrupa Birliği'ne katıldı. 2016 yılında ülkenin resmi adı olan Çek Cumhuriyeti kısaltarak Çekya yapılmıştır. Ülke yeni ismini Birleşmiş Milletler ve diğer uluslararası kurumlara bildirmiştir. Resmi yazışmalarda Çek Cumhuriyeti kullanılmaktadır. Çekya bir tür kısaltma olarak kullanılmaktadır.

Çekya, bugün, insan haklarına dayalı, çoğulcu ve demokratik siyasi sistemi haiz bir ülkedir. İki kanatlı parlamenter bir sisteme sahiptir. Ülkede yasama yetkisi, 4 yıl için seçilen 200 milletvekilinden oluşan Meclis ile 1/3 ünün yenilenmesi için her iki yılda bir seçim yapılan ve 6 yıl için seçilen senatörlerden oluşan 81 üyeli Senatodan müteşekkil Parlamento tarafından yönetilmektedir.

Nüfus

2023 yılında 11 milyon kişi ile dünyada 81. sırada yer alan Çekya nüfusunun 2028 yılında da 11 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. Çekya'da nüfus oldukça durağandır. Kadın nüfus (%51), erkek nüfustan (%49) biraz daha fazladır.

Çekya diğer Avrupa ülkeleri gibi yaşlı bir nüfusa sahiptir. Ortalama yaş ömrü 76,4'tür. Ortalama ömür erkekler için 73,1 yıl iken, kadınlara 79,9 yıldır.

Çekya etnik açıdan son derece homojen bir nüfusa sahiptir. Nüfusun yaklaşık %0,6'sı kadar Morovyalı ve Silezyalı, %0,2'si kadar da Alman mevcuttur. Ayrıca, tamamen asimile olmuş 300 000 kadar Slovak nüfus tahmin edilmektedir. Roman ve Lehler de bulunmaktadır. Her ne kadar göçmenler nüfus artışında önemli rol oynasa da Çekya dışardan yoğun göç alan bir ülke değildir.

Doğal Kaynaklar

Çekya'nın, rezervleri kısıtlı da olsa büyük ölçüde bitümenli yakıtlar, antrasit ve linyit bulunmaktadır. Bitümenli kömür daha ziyade Ostrava-Karvina kömür yataklarında, Kladno yakınlarında, Plzen havzasında ve Brno yakınlarında bulunan Trutnov'daki kömür sahalarında çıkarılmaktadır. Bitümenli kömürün büyük bir kısmı koklaştırmaya elverişlidir. Linyit üretimi 20'nci yüzyıl ortalarına kadar artmış olmakla beraber son yıllarda giderek artan gaz kullanımıyla düşmüş durumda olup, daha çok açık işletmelerde üretilmektedir. Linyit, ülkenin batısında bulunan Chomutov, Most, Teplice ve Sokolov'da üretilmektedir. Linyit kömürü termoelektrik üretiminde, konutların ısıtılmasında ve kimya sanayinde kullanılmaktadır.

Hodonin yakınlarında az miktarda petrol ve doğal gaz üretilmektedir, Nispeten azalan enerji tüketimi, Rusya'dan boru hatlarıyla ithal edilen petrol ve doğal gaz, Dukovany ve Temeli'nde kurulu bulunan nükleer enerji santralleri ile Slovakya'dan ithal edilen nükleer enerji, ülkenin kömüre bağımlılığını azaltmıştır.

Çekya metalik cevherler açısından ise zengin bir ülke değildir. Prag ve Plzen arasındaki yataklar demir cevheri açısından önemi haiz bir bölge olmuştur. Kurşun ve çinko Bohemya'daki Kutna Hora ve Pribram'da ve kuzeydoğudaki Hrubni Jesenik Dağlarında çıkarılmaktadır. Uranyum Pribram ve Kuzey Bohemya'daki Hamr çevresinde çıkarılmaktadır. Bohemya'daki dağlarda az miktarda kalay rezervi bulunmakta ve diğer mineral kaynaklar da Ceske Budejovice yakınlarındaki grafit ve Karlovy Vary ile Plzen yakınlarındaki kaolin rezervlerinden oluşmaktadır. Prag'ın güneyindeki merkezi Bohemya'da bulunan Mokrsko'da oldukça önemli miktarda altın rezervi bulunmaktadır. Çekya'nın maden üretimi ve üretimin geleceği dünya maden fiyatlarında yaşanan ve yaşanacak gelişmelerden oldukça yüksek oranda etkilenmektedir.

Çekya 2 613 milyon tonu antrasit, 3 564 milyon tonu linyit olmak üzere toplam 6 177 milyon ton ispatlanmış kömür rezervi ile dünya kömür rezervinin %0,63'ünü bulundurmaktadır ve genel sıralamada dünya 14.üncüsüdür.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar-milyar \$)	281,79	290,53	335,24	359,11	381,02	402,59	420,77	438,53
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	3,6	2,3	0,2	2,3	2,9	2,7	2,5	2,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar-)\$	26 795	26 832	30 475	32 391	34 467	36 530	38 297	40 042
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	3,8	15,1	10,9	4,6	2,1	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-2,8	-6,1	0,5	1,7	1,8	1,9	2,1	2,2
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	2,7	2,1	2,8	2,6	2,3	2,2	2,2	2,2
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	42	44,2	45,4	44,4	44,1	43,8	43,4	42,9

Kaynak: IMF

*: Tahmin

Çekya 2004 yılında AB'ne üye olan 10 ülke içinde en fazla yabancı sermaye alan ve sahip olduğu potansiyel itibarıyla gelişme şansı en yüksek olan ülkelerin başında gelmektedir. Makroekonomik istikrarın yanı sıra, ülkenin dış ticaret yapısındaki köklü değişiklik ve AB coğrafyasındaki konumu, vasıflı işgücü ve uygun yatırım ortamı nedeniyle artmakta olan doğrudan yabancı sermaye girişi büyüme için gerekli şartları sağlamış durumdadır. Çek ekonomisinin performansı dış talebe dayanmaktadır.

Çekya, köklü bir üretim geleneği ile bölgedeki en kalifiye işgücüne sahip ülkelerden biridir. Fiziki altyapı bölgenin en iyileri arasında yer almakta ve ülke, avro bölgesi pazarlarına yakın olmanın yanı sıra orta ve doğu Avrupa'daki ülkelere de kolay erişimden fazlasıyla yararlanmaktadır. Almanya'ya yakınlığı, Alman şirketleriyle "tam zamanında" üretime izin vermekte ve Almanya-merkezi Avrupa tedarik zincirine yakın olduğundan, entegrasyonu mümkün kılmaktadır. Bu durum, Çekya'nın dayanıklı üretim üssü sayesinde krizleri atlattığını sağlasa da Almanya'dan gelen dış talebe derin bir bağımlılık da ortaya çıkarmaktadır. Çekya, bölgedeki en düşük vergi veya maaşlara sahip ülke olmasa da oldukça rekabetçi bir iş ortamına sahiptir. Siyasi sistem her zaman istikrarlı olmasa da, mali sistem güvenli ve AB'ye katılım, özel mülkiyete ve rekabetçi piyasalara dayalı bir ekonomik sistemi sağlamlaştırmıştır.

Çek ekonomisi ağırlıklı olarak ihracata yönelik sanayileşme politikası çerçevesinde şekillenmiş bir ekonomi özelliği taşımakta ve ekonominin tüm dinamikleri dış etkenlere duyarlı, özellikle AB'deki (ağırlıklı olarak Almanya) gelişmelere bağımlı bir durumdadır. Çekya ekonomisi yönetiminin mevcut durumun sakıncaları ciddi anlamda analiz edilmiş olup, AB'ye

bağımlılığın azaltılmasını teminen, ihracatta pazar çeşitlendirmesi hedeflenerek bu konuda ciddi adımlar atılmıştır. Ancak Çekya'nın dış ticarete ağırlıklı olarak uluslararası üretim zincirinin bir parçası olması ve ihracatın önemli kısmını sermaye mallarının oluşturması ülkeyi küresel kriz sonucunda yaşanan ticaret şokuna ve dış talepteki daralmaya çok duyarlı hale getirmiştir.

Çekya'nın pandemi kaynaklı ekonomik durgunluğundan çıkması yavaş seyretmektedir. İç tüketimdeki toparlanma nispeten güçlü olurken, gayri safi sabit yatırımlar çok zayıf kalmış ve bu dengesiz toparlanma ülkedeki enflasyonist baskıların artmasına katkıda bulunmuştur. İhracat talebi de son çeyreklerde büyüme üzerinde engel oluşturmakta ve hizmet ihracatı, kalıcı seyahat kısıtlamaları ve düşük turist sayıları nedeniyle baskı altında kalmakta, mal ihracatı, özellikle yarı iletkenler için arz yönlü kesintiler nedeniyle ekonomi henüz pandemi öncesi seviyelere henüz ulaşamamıştır.

2022'de GSYİH büyümesin %2,3 olmuştur. Çek ekonomisi 2022'nin ikinci yarısında resesyona girmiş ve 2023 yılında da durgunluğun devam etmesi beklenmektedir. Doğal gaz rezervlerinin istikrarlı bir şekilde artmasının ardından enerji görünümü istikrar kazanmış, ancak düşük hanehalkı tüketimi ve zayıf dış talep Çekya'nın ekonomisini zayıflatmıştır.

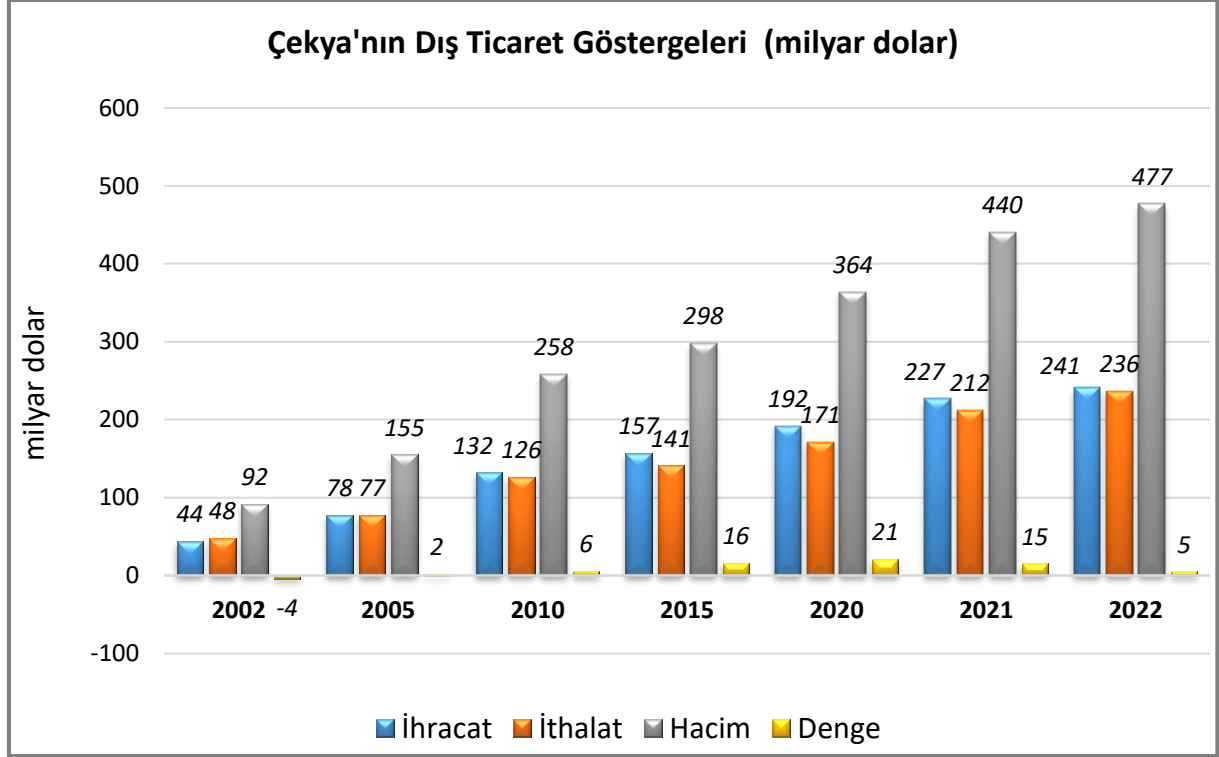
2022'nin ikinci yarısı ve 2023'ün ilk çeyreğindeki daralmaların ardından 2023'ün geri kalanını durgunluğun devam etmesi beklenmektedir. Enerji fiyatlarına tavan uygulamasına rağmen, yüksek enerji faturaları enflasyonist baskıları artırması ve hanehalkı harcamaları üzerinde ağırlık oluşturmaya devam edeceği düşünülmektedir. Bununla birlikte, hala yüksek olan fiyatlar, kredi verme standartlarının sıkılaştırılması ve daha yüksek faiz oranlarına ek olarak, 2023'te yatırım harcamalarını zayıflatması beklenmektedir.

Ayrıca Avrupa genelindeki benzer ekonomilerdeki ters rüzgarlar, Çek Cumhuriyeti'nin ihracata dayalı baskın otomobil imalat sektörü için yeni siparişleri zayıflatması beklenmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap, Çekya Verileri

2022 yılında 241 milyar dolarlık ihracatla dünyada %1 pay ile 31. sırada olan ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, Slovakya, Polonya, Fransa ve Avusturya'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %1 pay ile 17. sıradadır.

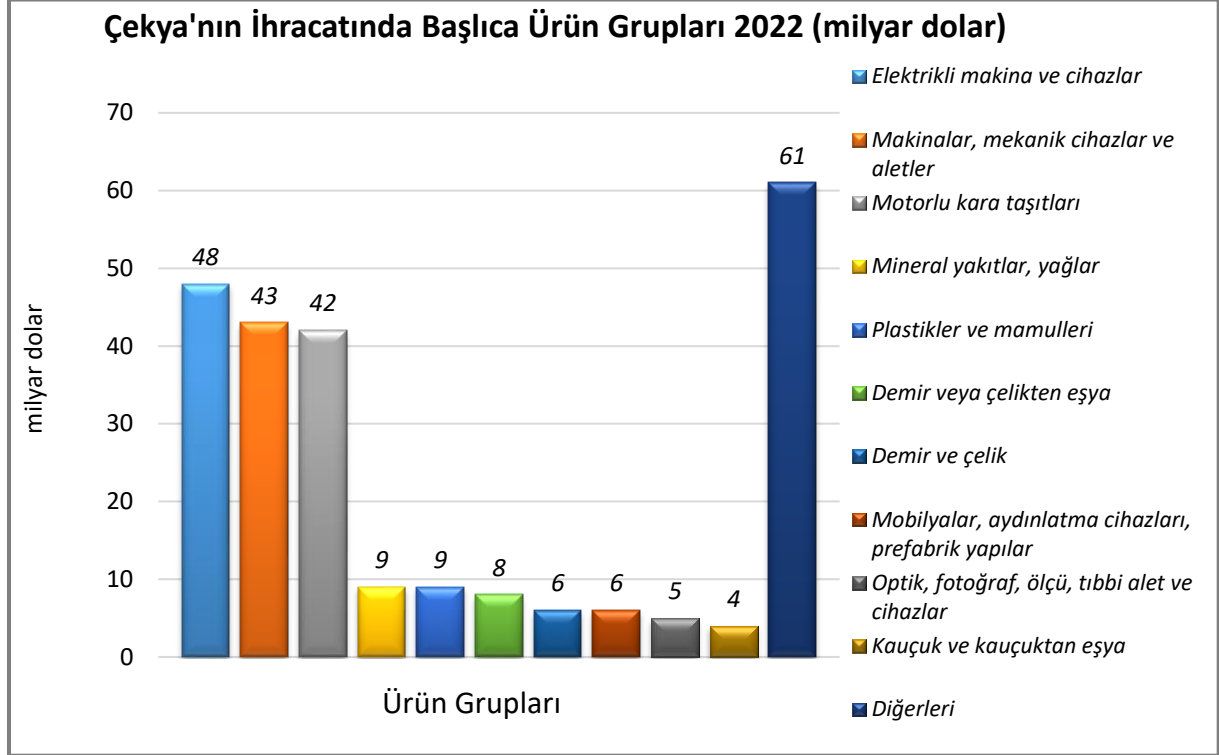
Ülkenin ihraç ettiği başlıca ürünler sırasıyla otomobiller; telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; otomatik bilgi işlem makinaları ve bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen makinalar ve elektrik enerjisidir.

2022 yılında 236 milyar dolarlık ithalatla dünyada %1 pay ile 28. sırada olan ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, Çin, Polonya, Rusya ve Slovakya'dır. Ülkenin ithalatında Türkiye yaklaşık %1 pay ile 18. sıradadır.

İthal ettiği başlıca ürünler ise telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; otomatik bilgi işlem makinaları ve bunlara ait birimler, manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen makinaları; petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar ve otomobillerdir.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

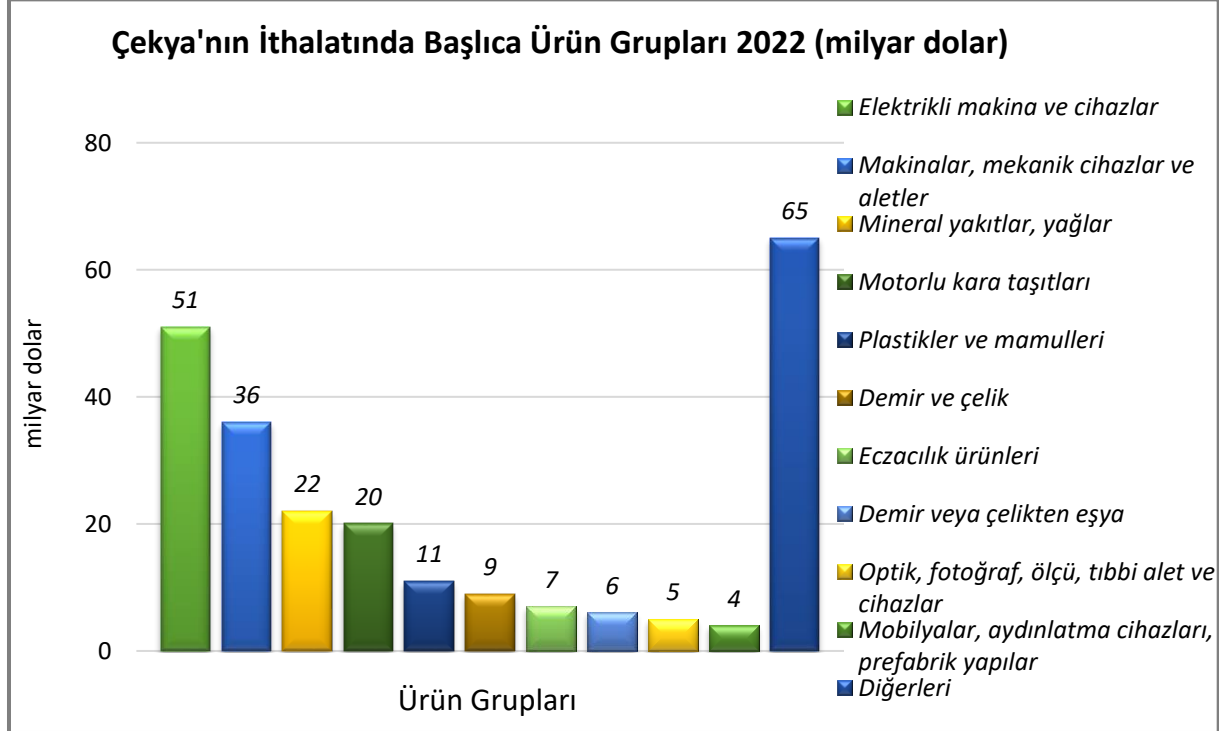
İhracat

Kaynak: Trademap, Çekya Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap, Çekya Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

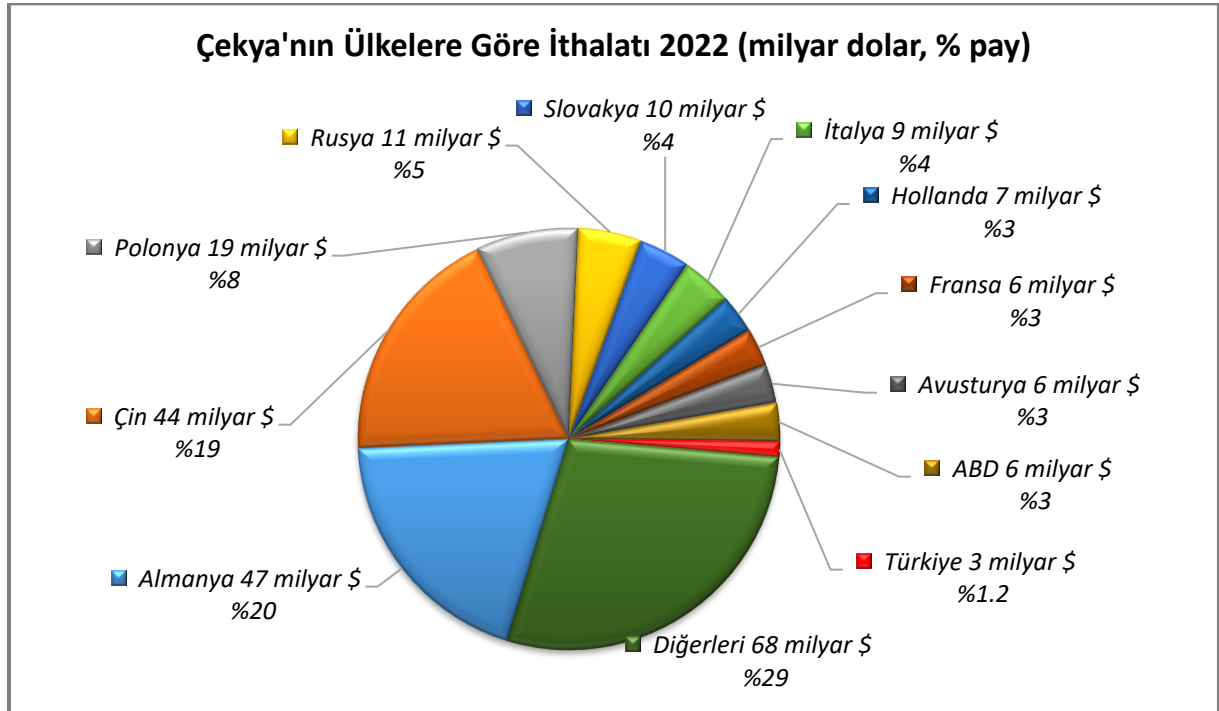
İhracat

Kaynak: Trademap, Çekya Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap, Çekya Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Çekya stratejik konumu nedeniyle yatırım için cazip bir bölgedir. Çok uluslu şirketlerin yatırımları Çekya'ya gelen doğrudan yabancı sermaye yatırımları arasında önemli yer tutmaktadır. Küreselleşmenin etkisiyle, sadece üretim faaliyetleri değil, perakende ve hizmet sektöründe de çok uluslu şirket yatırımlarının sayısı da artmaktadır.

Çekya, 2022 yılında 10,5 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 31. sıradadır. Ülkenin toplam yabancı sermaye stoğu 230 milyar dolardır.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	12 891	10 529	10 424	13 552	14 229	14 941	15 688
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	4,58	3,63	3,10	3,80	3,80	3,80	3,70
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	229 644	230 155	240 580	254 132	268 361	283 302	298 990
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	- 11 544	- 3 246	- 6 120	- 6 490	- 6 815	- 7 155	- 7 155
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	84 648	83 181	89 301	95 791	102 606	109 761	116 916

Kaynak: EIU

*: Tahmin

Yatırımlar; Prag, Brno ve Plzen'de yoğunlaşmaktadır. Bu şehirlerde yatırımların yoğunlaşmasının en önemli nedenleri; pazara veya müşteriye yakınlık ve nitelikli işgücü olarak öne çıkmaktadır.

Çekya'ya yapılan yabancı sermaye yatırımlarının büyük bir bölümünü hizmet sektörü oluşturmaktadır. Elektrik, finans, ticaret ve gayrimenkul öncelikli hizmet sektörleri arasındadır. Otomotiv sektörü ise imalat sanayi yatırımları arasında önemli yer tutmaktadır. Gerçekleştirilen projelerin %10'unu oluşturmaktadır.

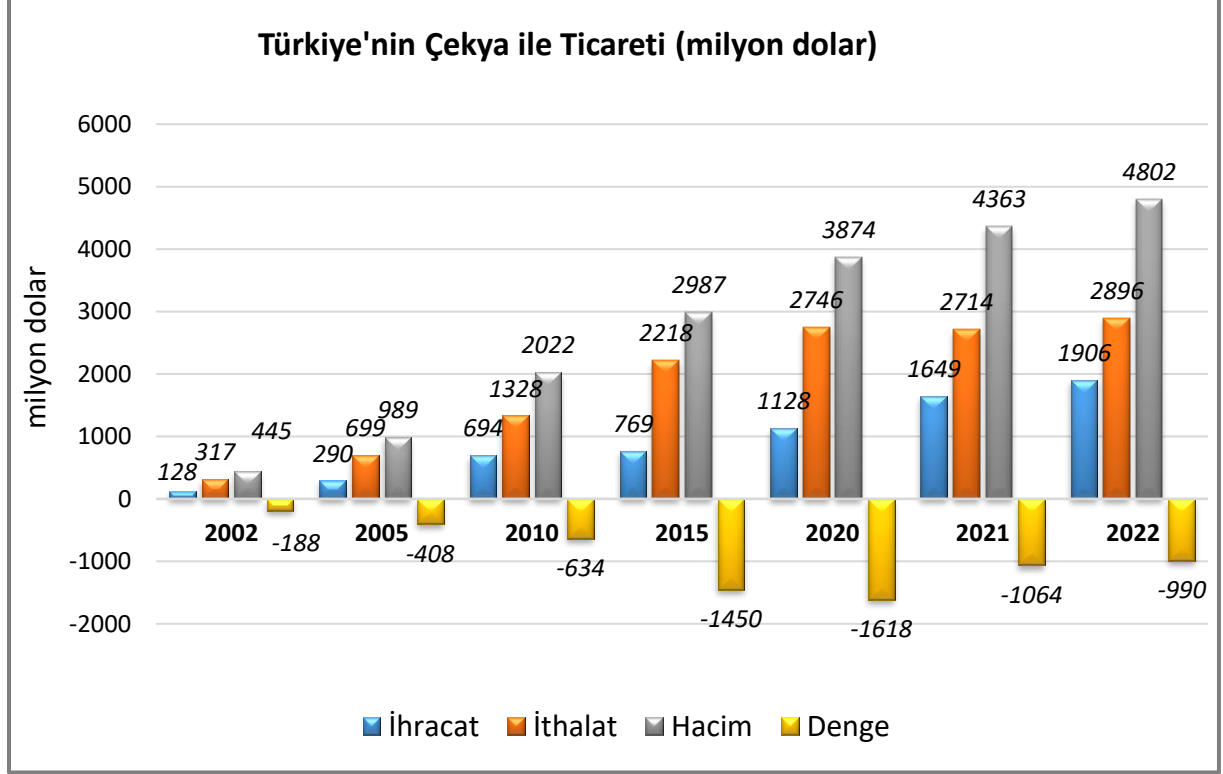
Çekya'ya gelen yabancı sermayenin büyük bölümü Avrupa ülkeleri kaynaklıdır.

Çekya'da otomotiv ve havacılık sanayi, elektrik ve elektronik sektörü, nanoteknoloji, ileri teknoloji mühendislik ürünleri, bilişim ve yazılım sektörü, AR&GE, tıbbi ekipman, yenilebilir enerji ve çevre teknolojileri, gayrimenkul ve inşaat, turizm yatırım için öncelikli alanlar olarak ön plana çıkmaktadır.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye-Çekya Dış Ticareti

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

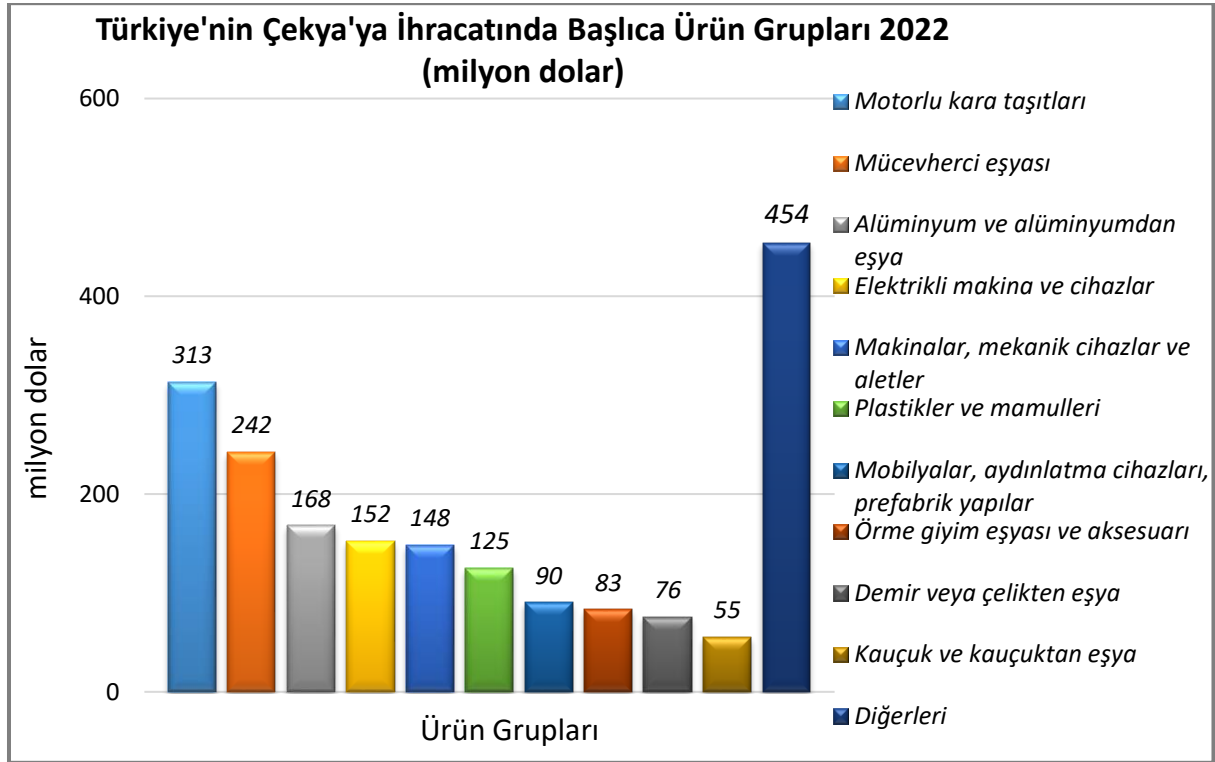
Çekya'nın 2004 yılındaki AB üyeliğine kadar, 3.10.1997 tarihli Serbest Ticaret Anlaşması çerçevesinde şekillenen Türkiye-Çekya ticari ilişkileri, bu tarihten itibaren Gümrük Birliği esasına dayanarak yürütülmektedir.

Çekya ile ekonomik ilişkilerimizin mal ticareti üzerinde yoğunlaştığı ve ikili ticaret hacminin özellikle iki ülke arasında Gümrük Birliği'nin tesis edildiği 2004 yılından sonra hızla artmakta olduğu görülmektedir.

2022 yılında ülkeye ihracatımız yaklaşık 2 milyar dolar olmuştur. İhraç ettiğimiz başlıca ürünler: mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere); karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; alüminyumdan çubuklar ve profiller; oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları ve izole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolardır.

2022 yılında ülkeden ithalatımız yaklaşık 3 milyar dolar olmuştur. Çekya'dan ithal ettiğimiz başlıca ürünler: otomobiller; karayolu taşıtları için aksam ve parçaları; otomatik bilgi işlem makinaları bunlara ait birimler, manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen makinaları; santrifüjler ve sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar; monitörler, projektörler ve televizyon alıcı cihazlarıdır.

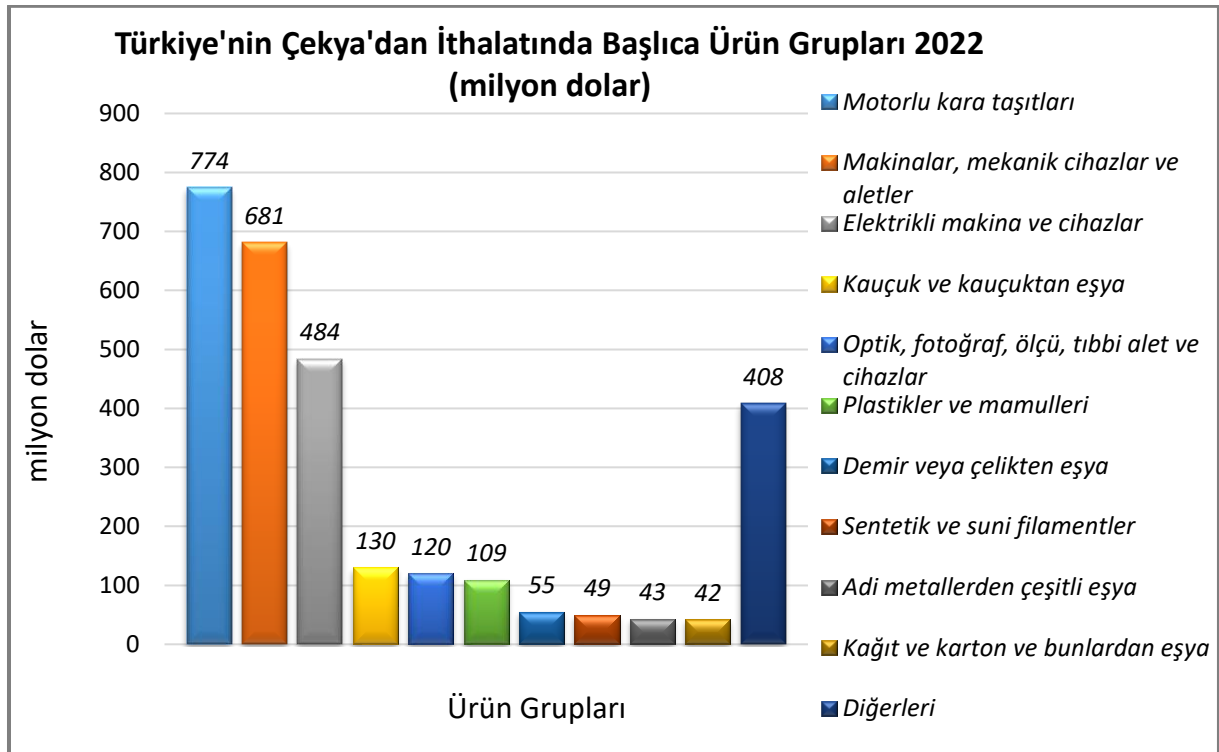
Türkiye'nin Çekya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Çekya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Çekya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			192 307 380	227 168 411	241 132 362	100	6,1
1.	8703	Otomobiller	20 687 720	23 431 713	25 274 827	10,5	7,9
2.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	11 896 387	11 373 390	15 954 306	6,6	40,3
3.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	13 187 132	14 704 941	14 409 310	6	-2
4.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	14 380 448	14 993 677	14 249 780	5,9	-5
5.	2716	Elektrik enerjisi	899 293	2 757 123	5 084 549	2,1	84,4
6.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	3 079 006	3 963 990	4 075 039	1,7	2,8
7.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	2 889 953	3 797 319	3 902 959	1,6	2,8
8.	9503	Üç tekerlekli bisikletler, skuterler, oyuncak bebekler, diğer oyuncaklar, küçültülmüş modeller, bilmeceler (puzzle)	2 901 702	3 385 901	3 206 451	1,3	-5,3
9.	8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	1 114 012	1 928 005	3 149 789	1,3	63,4
10.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	2 731 152	2 934 742	2 874 155	1,2	-2,1
11.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	2 370 991	2 662 793	2 599 743	1,1	-2,4
12.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1 919 489	2 324 881	2 464 003	1	6
13.	7326	Demir veya çelikten eşya	1 634 886	2 101 379	2 278 994	0,9	8,5
14.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	1 861 007	2 217 880	2 168 697	0,9	-2,2
15.	8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	2 077 995	2 305 949	2 128 264	0,9	-7,7

Kaynak: Trademap, Çekya Verileri

EK-2: Çekya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			171 440 208	212 480 637	235 918 574	100	11
1.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	11 897 185	10 647 398	16 053 375	6,8	50,8
2.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	9 662 911	10 868 597	11 082 746	4,7	2
3.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	9 544 583	11 122 672	10 463 265	4,4	-5,9
4.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	1 143 286	3 632 381	9 871 710	4,2	171,8
5.	8703	Otomobiller	3 778 781	4 954 533	5 159 946	2,2	4,1
6.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	2 147 228	3 592 911	4 922 956	2,1	37
7.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	4 538 689	4 857 340	4 884 692	2,1	0,6
8.	8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	1 378 062	2 475 678	4 392 336	1,9	77,4
9.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 660 094	2 711 990	3 972 581	1,7	46,5
10.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	2 725 165	3 512 701	3 670 434	1,6	4,5
11.	8542	Elektronik entegre devreler	3 736 049	3 619 024	3 588 256	1,5	-0,9
12.	8473	84.69 ila 84.72 pozisyonlarındaki makina ve cihazlarda kullanılmaya elverişli aksam-parça-aksesuarlar (kutu, kılıf vb.)	3 800 348	4 016 807	3 069 472	1,3	-23,6
13.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	2 110 124	2 857 847	3 037 841	1,3	6,3
14.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	1 225 776	1 770 240	2 494 149	1,1	40,9
15.	3926	Plastikten diğer eşya	2 117 883	2 458 260	2 380 347	1	-3,2

Kaynak: Trademap, Çekya Verileri

EK-3: Çekya'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		192 307 380	227 168 411	241 132 362	100	6,1
1.	Almanya	62 861 382	73 620 759	79 052 167	32,8	7,4
2.	Slovakya	14 639 239	18 298 004	20 171 038	8,4	10,2
3.	Polonya	11 988 404	15 288 845	17 040 145	7,1	11,5
4.	Fransa	9 024 393	10 469 127	11 089 061	4,6	5,9
5.	Avusturya	7 979 422	10 136 050	10 746 918	4,5	6
6.	İtalya	7 379 331	8 770 549	9 843 744	4,1	12,2
7.	Hollanda	7 830 866	8 352 371	8 762 048	3,6	4,9
8.	İngiltere	7 776 496	8 713 227	8 621 064	3,6	-1,1
9.	Macaristan	6 356 616	7 497 271	8 243 302	3,4	10
10.	İspanya	4 779 328	5 683 705	6 310 396	2,6	11
11.	ABD	4 507 676	5 368 656	6 113 707	2,5	13,9
12.	Belçika	4 025 155	4 989 315	5 290 626	2,2	6
13.	İsveç	3 141 542	3 828 635	3 937 512	1,6	2,8
14.	Romanya	2 992 478	3 419 058	3 741 232	1,6	9,4
15.	İsviçre	2 987 567	3 326 358	3 494 464	1,4	5,1
...	...	...	...	...	...	...
17.	Türkiye	2 333 157	2 356 878	2 665 423	1,1	13,1

Kaynak: Trademap, Çekya Verileri

EK-4: Çekya'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		171 440 208	212 480 637	235 918 574	100	11
1.	Almanya	39 942 873	46 932 182	46 696 644	19,8	-0,5
2.	Çin	31 037 334	35 084 744	44 456 286	18,8	26,7
3.	Polonya	13 503 618	17 308 254	18 827 867	8	8,8
4.	Rusya	2 941 822	6 998 958	11 366 054	4,8	62,4
5.	Slovakya	7 024 294	9 430 848	9 835 068	4,2	4,3
6.	İtalya	6 949 287	8 972 245	9 042 441	3,8	0,8
7.	Hollanda	4 974 622	5 469 162	6 506 889	2,8	19
8.	Fransa	4 988 794	6 065 470	6 458 676	2,7	6,5
9.	Avusturya	4 574 374	5 934 473	6 303 299	2,7	6,2
10.	ABD	4 301 516	5 201 779	6 140 518	2,6	18
11.	Macaristan	4 446 370	5 386 142	5 396 055	2,3	0,2
12.	G. Kore	3 914 601	5 014 917	4 539 047	1,9	-9,5
13.	Japonya	2 885 800	4 259 319	3 961 273	1,7	- 7
14.	İspanya	3 043 474	3 763 928	3 809 334	1,6	1,2
15.	Belçika	2 611 832	3 560 842	3 720 742	1,6	4,5
...	...	...	...	...	...	...
18.	Türkiye	1 721 289	2 423 388	2 726 423	1,2	12,5

Kaynak: Trademap, Çekya Verileri

Ek-5: Türkiye'nin Çekya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			1 127 785	1 649 335	1 906 128	100	15,6
1.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	35 483	99 865	225 427	11,8	125,7
2.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	73 121	90 012	173 895	9,1	93,2
3.	7604	Alüminyumdan çubuklar ve profiller	37 540	75 184	97 767	5,1	30
4.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	57 452	66 386	71 506	3,8	7,7
5.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	40 020	44 863	57 009	3	27,1
6.	8703	Otomobiller	46 347	54 921	52 949	2,8	-3,6
7.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folyo (gözeneksiz)	25 909	42 822	49 468	2,6	15,5
8.	5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	22 085	34 025	44 380	2,3	30,4
9.	2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	31 068	38 782	38 297	2	-1,3
10.	8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	36 928	18 271	37 446	2	104,9
11.	8701	Traktörler	14 498	24 981	36 555	1,9	46,3
12.	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	27 553	55 779	32 182	1,7	-42,3
13.	7606	Alüminyum saclar, levhalar, şeritler (kalınlığı 0,2 mm. yi geçenler)	9 974	26 163	26 799	1,4	2,4
14.	6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	16 581	40 808	25 745	1,4	-36,9
15.	3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül ve diğer kapama malzemeleri	17 768	23 201	24 263	1,3	4,6

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Ek-6: Türkiye'nin Çekya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			2 746 268	2 713 596	2 895 780	100	6,7
1.	8703	Otomobiller	839 681	644 902	521 684	18	-19,1
2.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	259 173	245 433	235 910	8,1	-3,9
3.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	124 147	143 801	154 103	5,3	7,2
4.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	56 360	63 483	78 505	2,7	23,7
5.	8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	81 677	69 489	78 136	2,7	12,4
6.	8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	75 850	84 402	74 829	2,6	-11,3
7.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	60 696	72 536	67 659	2,3	-6,7
8.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	51 855	61 925	64 786	2,2	4,6
9.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	38 196	47 277	56 097	1,9	18,7
10.	8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar)	54 392	51 861	53 709	1,9	3,6
11.	8526	Radar cihazları, hava-deniz trafiğine yardımcı telsiz cihazları ve uzaktan kumanda etmeye mahsus telsiz kontrol cihazları	18 774	31 259	53 321	1,8	70,6
12.	5407	Sentetik filament iplikten dokunmuş kumaşlar	10 505	33 107	47 401	1,6	43,2
13.	8501	Elektrik motorları ve jeneratörler [elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç]	24 863	32 586	45 673	1,6	40,2
14.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	42 815	39 520	44 964	1,6	13,8
15.	9027	Fiziksel-kimyasal analiz alet-cihazlar; akışkanlık, genleşme vb. ölçü cihazlar; ısı-ışık-ses ölçme cihazları; mikrotomlar	43 027	26 452	42 797	1,5	61,8

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri